

පැලෑටි නිරෝධායනයේ වැදගත්කම

පැලෑටි නිරෝධායනය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ ජීව විද්‍යාත්මක හේතු මත පදනම් වූ මූලධර්ම අනුවය. පැලෑටි නිරෝධායනයේ ඉලක්කය විදේශීය රටවල්වලින් භාවිත කර කෘමීන් රෝග සහ වල් පැල වල බීජ රටට ඇතුල්වීම වැළැක්වීමය. පැලෑටි, පැලෑටිවල කොටස් බීජ පරාග ආදිය වෙනත් රටකින් ආනයනය කිරීමේදී, ඒවා සමඟ මෙම අහිතකර ද්‍රව්‍ය තවත් රටකට ඇතුල්විය හැක.

පැලෑටි ආනයනය කිරීම- කෘමී සහ පැලෑටි රෝග කාරකයන් පැලෑටි සමඟ නිව්ය හැක. එහෙයින් පැලෑටි ආනයනය කරණ විට නිරෝධායනය පිළිවෙත් ඉතා දැඩිව ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

අලුත මුල් ඇද්ද දඩු කැබලි- පැලෑටි ආනයනය කිරීමේදී තරම් විශාල ලෙස කෘමීන් සහ රෝග නිබීමේ අවදානම, අලුත මුල් ඇද්ද දඩු කැබලි ආනයනය කිරීමේදී, ඇති නොවේ. අලුත මුල් ඇද්ද දඩු කැබලි ආනයනය කිරීමෙන් පසු නිසියාකාරව රෝග නිරෝධායනය නිවැරදිව අනුගමනය කළ යුතුය.

මුල් හට නොගත් දඩු කැබලි- පැලෑටි අනුපය කොටස් සහ මුල් හට නොගත් දඩු කැබලි ආනයනය කිරීමේදී සමහර විට රෝග සහ

කිරීමේදී, පසෙහි ජීවත්වන රෝග කාරකයන් සහ වටපසුවත්, රෝපණ ද්‍රව්‍ය සමඟ නිබීමේ අවදානම බොහෝ සෙයින්ම අඩුය. එහෙත් මෙම දඩු කැබලිවල වැඩිම (සහ එවැනි) කාරක ද්‍රව්‍ය නිව්ය හැක.

බීජ- පැලෑටි වෙනුවට බීජ ආනයනය කිරීමෙන් බොහෝ දුරට බැක්ටීරියා දිලීර සහ වැඩිම රෝග රටකට ප්‍රවේශවීම වැළැක්විය හැක. අලු, ආකන්ද සහ පළතුරු අපනයනයද, එසේමය. එහෙත් බීජ මගින් ව්‍යාප්තිවන රෝග ප්‍රවේශවීමේ අවදානම තිබේ. එහෙයින් රෝග සහිත බීජ ආනයනයෙන් වැළකිය යුතුය.

පටක රෝපණ ද්‍රව්‍ය- එක් රටකින් තවත් රටකට මෑත කාලයේදී වැඩියෙන් ප්‍රවාහනය කරන්නේ පටක වලින් නිපදවූ, පැලෑටි වේ. මෙම ක්‍රමයෙන් බොහෝ පලිබෝධක සහ රෝග ගැටලු වැළැක්විය හැකි නමුත් වැඩිම රෝග නිබීමේ අවදානම පවතී. එහෙයින් මෙවැනි ද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීමෙන් පසුව වරින්වර රෝග නිරීක්ෂණය සඳහා පැලෑටි පරීක්ෂා කරවීම අවශ්‍යය.

පරාග- පරාග ආනයනය කිරීම සමහර විට රෝග සහ

බීජාණු ඒවා සමඟ නිබීය හැකි බව සැලකිය යුතුය. 'මයිකො ප්ලැස්මා' වලට සමාන දේහ පොල් සමඟ නිබේදී පරීක්ෂා කළ යුතුය. එසේ වුවද වෙනත් රෝපණ ද්‍රව්‍ය ආනයනයට වඩා පරාග අභ්‍යන්තර ආරක්ෂා සහිතය.

රෝග නිරෝධායනයේදී අප පරීක්ෂාකාරී විය යුතු ජීවීන් මෙසේය:

කෘමීන්- පැලෑටි ආනයනය කිරීමේදී, කෘමීන් වැනි පලිබෝධකයන් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වන්න. මොවුන් වෙරළ සතුන් බිත්තර හෝ කීටයන් වශයෙන් ඔවුන්ගේ ජීවන චක්‍රයේ යම් අවස්ථාවක පැලෑටි, ගෙඩි, බීජ, දැව ආදී ද්‍රව්‍ය වල සිටීමට ඉඩ ඇත.

සමහර කෘමීහු වැඩිම රෝග කාරකයෝ වෙති.

මයිටයන් සහ ත්‍රිපස්- පැලෑටි පටක ආශ්‍රිතව මොවුන් ආනයන කළ රෝපණ ද්‍රව්‍ය වල නිබීය හැක.

වටපසුවත්-පැලෑටි, මුල්, පත්‍ර, කඳන්, මල් සහ බීජ ආශ්‍රිතව වටපසුවත් සිටීමට ඉඩ ඇත. බහිෂ් පරපෝෂිත වටපසුවෝ පැලෑටිය මතුපිට සිට පැලෑටි පටකවල මතුපිට කොටස් වලට භාවිත කරන අන්ත:පරපෝෂිත වටපසුවෝ

පමක තුළ වායය කරති. පැලිඩා, ෂෙමරොඩෙරා, මෙලොයි ඩො ෂීන්, ගණයට අයත්ය. මෙම වට පණුවන් පැළෑටි ආනයනය කරණ වෙටල්වලට සංක්‍රමණය වීම වැලැක්වීමට සමහර රටවල් ප්‍රතිඥා දී ඇත. සමහර වට පණුවෝ පස ආශ්‍රිතව ජීවත්වීම නිසා පස් සමඟ සංක්‍රමණය වීමට ඉඩ ඇත. වටපණුවන්ගේ වර්ග 3 ක්ම වයිරස් රෝග කාරකයෝ වෙති.

දිලීර- දිලීර ඉතා බහුලව ව්‍යාප්තව ඇති රෝග කාරකයෝය. මේ නිසා ඔවුන් විවිධාකාරය. පැලෑටි වල විවිධ කොටස් වලට හානි කරති. ඔවුන් පැළෑටි, පස්, ජලය, වාතය, සහ බීජ සමඟ, සංක්‍රමණය වෙති. හිටු මැරීමේ රෝග, පුස් රෝග, ආදිය හටගන්නේ මොවුන් නිසාය. පැලෑටි රෝග නිරෝධායනයේදී දිලීර පිළිබඳව විශේෂයෙන් පරීක්ෂාකාරී විය යුතුය.

බැක්ටීරියා- විශේෂයෙන්ම සියු ඩොමොනා, සොලනෝ, සිරම් වැනි බැක්ටීරියා පැළෑටිවලට හානි කරය. පැළෑටි රෝග නිරෝධායනයේදී බැක්ටීරියා තිබේදැයි පරීක්ෂා කළ යුතුය.

රිකට්සා- වානිජමය බෝග කීපයකට රිකට්සාම වලට සමාන රෝග කාරකයන් නිසා උවදුරු සිදුවේ. වගාවල නිරි පැලෑ කුරු වීමේ හේතුව මෙම රෝග කාරකයන් නිසා සිදුවේ. පෙනීසිලින් වැනි රසායන භාවිතය මෙම රෝග කාරකයන් මර්දනයට උපකාරී වේ.

මයිකොප්ලැස්මා-වෘනිජමය වග යෙන් වැදගත්වන පොල් සහ කාල ගණයට අයත් පැළෑටිවලට 'මයිකොප්ලැස්මා' සහ මයිකොප්ලැස්මා වැනි රෝග කාරකයන්ගෙන් හානි සිදුවේ. 'මයිකොප්ලැස්මා' වල ව්‍යුහය බැක්ටීරියාවලට සමාන වුවද, එයට සෛල බිත්ති නැත.

වයිරස්- රසායනික වශයෙන් නිපුක්ලික් අම්ලය සහ ප්‍රෝටීන් වලින් සමන්විත වයිරස්වල ව්‍යුහය බැක්ටීරියාවලට සමාන නොවේ. මේ වයිරස්-ව්‍යාප්ත වන්නේ කෘමීන්, වටපණුවන් සහ දිලීර කාරකයන් මගිනි.

සමහරවිට බද්ධ කිරීමේදී, හෝ පැළෑටි කප්පාදු කිරීම වැනි අවස්ථාවලදී රෝගී පැළෑටියේ යුෂ, නිරෝගී පැළෑටියක පටක වලට ස්පර්ෂ වීමෙන් වයිරස් රෝග ව්‍යාප්ත වේ. සමහරවිට බීජ සහ දඩු කැබැලි මගින්ද, වයිරස් රෝග පැතිර යයි. වයිරස් පැළෑටි පටක වැටී තිබෙන විට හඳුනාගැනීම දුෂ්කරය. එහෙයින් වයිරස් රෝග වැලඳී ඇති කළ හැකි පැළෑටි දිගු කලක් නිරෝධායන අංශයේ තබා ගෙන නිරීක්ෂණ ලබා ගත යුතුය.

විරොයිඩ්- මේවා වයිරස්වලට සමාන වුවද, රසායනික වශයෙන් සෑදී ඇත්තේ නිපුක්ලික් අම්ලයෙන් පමණි. 'විරොයිඩ්' ව්‍යාප්ත වන්නේ බීජ මගින් සහ ස්පර්ශයෙනි.

වල් පැලවල බීජ- බීජ සහ ධාන්‍ය මෙන්ම පස් සමඟ වල් ඇට තිබේ, සංක්‍රමණය විය හැක. මෙසේ බෝවිය හැකි වල් පැල සංඛ්‍යාව අති විශාල වුවද, විශේෂයෙන්ම

පාකිනියම් වැනි ඉතා හිංසාකාරී වල් පැල වර්ග ව්‍යාප්ත වීම සිග්‍රයෙන් සිදුවන නිසා රෝග නිරෝධායනයේදී විශේෂයෙන්ම මේ ගැනත් සැලකිලිමත් විය යුතුය.

බෝගවලට මූලාරම්භය සිදුවූ ප්‍රදේශවලින් පැලෑටි ආනයනය කිරීමේදී මතුවන ගැටලු:-

සාමාන්‍ය වශයෙන්, පැලෑටි පළිබෝධකයන් සහ රෝග බෝගවල මූලාරම්භය සිදුවන ප්‍රදේශවල දක්නට ලැබේ. මෙම මූලාරම්භ ස්ථාන විවිධාකාරය. ඉතා දිගු කාලයක් තිස්සේ අන්තර් කරණය නිසා රෝග කාරකයන්ද, පරිසරයට අනුකූලව හැඩ ගැසෙති.

උදාහරණ:-

1. මැද පෙරදිග රටවල්වල තිරිඟු වගාවට මැළඳෙන පක්ෂී නිසා ග්‍රාමිණස් රෝගය.
2. උතුරු ඇමෙරිකාවේ සුර්ය කාන්ත වගාවලට වැළඳෙන සුදු පුස් රෝගය.
3. දකුණු ඇමෙරිකාවේ පස්විම් අංගමාර රෝගය.

පැලෑටිවල විවිධ ලක්ෂණ නිසා රෝග කාරක ජීවීහුද, රූප විද්‍යාත්මක කායික වශයෙන් එම පරිසරයට අනුකූලව හැඩ ගැසෙති. සමහර විට පැළෑටි මවුබීම වැඩෙන විට කෘමී හෝ රෝග උවදුරක සේයාවකුදු නොපෙනී තිබුනත් එම පැළෑටි වෙනත් පරිසරයක වගා කළවිට එම පරිසරයේ පළිබෝධක බලපෑමවලින් උග්‍ර ලෙස පීඩා විඳිය හැක. සමහර පැළෑටිවල පළිබෝධක හෝ රෝග ඉතිරෝධී ගුණාංග තිබුණත් එම පැළෑටි ආශ්‍රිතව වඩා පීඩාකාරී ආරයන්ගේ පළිබෝධකයන්ද, සිටිය හැක. එහෙයින් එක් පරිසරයකින් තවත් පරිසරයකට පැළෑටි ගෙනවිමේදී මේ කරුණු ගැන සැලකිලිමත් විය යුතුය. පහතින් දක්වන්නේ බෝග පැළෑටි කීපයක් සහ ඒවායේ මාතෘ භූමියන්ය.